

ILO'NUN NE ÖNEMİ VAR, MÜHİM OLAN İNSANLIK

Aydınlık Gazetesi, 20 Mayıs 2017

Yıldırım Koç

ILO'da Türkiye işçilerini kimin temsil edeceği tartışmaları yoğunlaşınca, aklıma Özdemir Erdoğan'ın bir şarkısı geldi. "Paranın ne önemi var, mühim olan insanlık!"

Paranın önemi yok da, ILO'nun önemi var mı?

Önce biraz bilgi aktarayım.

ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü) her yıl Haziran ayında bir Uluslararası Çalışma Konferansı toplar.

ILO Anayasasının 3. maddesine göre, ILO'nun en önemli etkinliği olan Uluslararası Çalışma Konferanslarına her ülkeden 4 delege katılır. Bunların 2'si hükümet, 1'i işçi ve 1'i de işveren delegesidir. İşçileri temsil eden delege, "en fazla temsil niteliğine sahip" işçi örgütüyle anlaşma sağlanarak belirlenmektedir.

ILO mevzuatına göre, ücret veya aylık karşılığı çalışan tüm ücretliler "işçi"dir.

4 Mart 2017 tarihli Aydınlık'taki köşemde "ILO'da Temsil Yetkisi Artık Memur-Sen'de" başlıklı bir yazı yayımladım. Yazımda, Memur-Sen'in temsil ettiği üye sayısının 956 bini aştığını, Türk-İş'in ise 890 bin işçiyi temsil ettiğini belirttim ve yazımı şöyle bitirdim:

"Bu rakamlara göre, ILO Uluslararası Çalışma Konferansı'nın 106. Toplantısı'nda Türkiye'deki ücretli çalışanları delege olarak temsil etme hakkı Memur-Sen'dedir. Memur-Sen'in izlediği sendikal çizgiyi eleştiren biriyim. Memur-Sen'e bağlı sendikaların bu üye sayısına nasıl ulaştığı konusunda bir değerlendirme de yapmayacağım. Ancak Sezar'ın hakkı Sezar'a."

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı da geçtiğimiz günlerde işçileri ILO Uluslararası Çalışma Konferansı'nda delege olarak temsil etme yetkisinin Memur-Sen'de olacağını açıkladı.

Bu kararın verilmesinde, 16 Nisan halkoylamasında "evet" çıkması için Memur-Sen'in büyük çabalarına karşın, Türk-İş'in tavır açıklamaktan kaçınması da etkili olmuş olabilir.

ILO'NUN NE ÖNEMİ VAR?

ILO'nun Uluslararası Çalışma Konferansları çok mu önemli?

1993-2003 döneminde bu konferanslara katıldım ve onaylanmış sözleşmelere ilişkin ihlal iddialarının ele alındığı Standartların Uygulanması Komitesi'nde 11 yıl Türkiye işçi delegasyonunu temsil ettim.

Türkiye'den giden delegasyonların ILO Sözleşmelerinin kabulü sürecinde hiçbir etkisi ve katkısı olmadı. Standartların Uygulanması Komitesi ise bazı Sözleşme ihlali iddialarının ele alındığı bir organdır. Bu Komitenin çalışmaları dönem dönem etkili oldu. Örneğin, Türkiye'de 2002 yılında 4773 sayılı İş Güvencesi Kanununun kabulünde, Sayın Yaşar Okuyan'ın isteği üzerine Türkiye'deki iş güvencesi ile Türkiye'nin onaylamış bulunduğu 158 sayılı ILO Sözleşmesi arasındaki uyumsuzluğun Komite'de ele alınması işe yaradı.

TURİSTİK GEZİLER

Türkiye'den "ILO'ya gidiyoruz" diyerek Cenevre'ye giden sendikacıların çok büyük bölümü, o yıl Uluslararası Çalışma Konferansı'nın gündeminde hangi konuların ele alınacağını bile bilmeden, Türkiye'ye geri döner. Konferans çalışmaları sırasında Türkçe'ye çeviri yoktur. Çok iyi derecede yabancı dil bilmeyen birinin komitelerden herhangi birinin çalışmasına katılması mümkün değildir. Sendikacılar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'nın, işçi delegesinin ve işveren delegesinin genel kurulda 5 dakika konuşacağı günlerde toplantıya katılma inceliğini gösterirler. Onun dışındaki günlerde gezerler. Standartların Uygulanması Komitesi'nde Türkiye'nin incelemeye alındığı günlerde bile Komite toplantılarına katılan sendikacı olmazdı.

ILO Uluslararası Çalışma Konferansı'na ücretliler adına gidecek delegeyi hangi örgütün belirleyeceğinin gerçekten hiç önemi yok. Mühim olan ücretlilerin hak ve özgürlükleri için mücadele etmek.